

Destynacje z polskiej sieci EDEN stawiają na turystykę zrównoważoną

2014-02-19

W zrównoważonym podejściu do turystyki Unia Europejska widzi szansę na rozwój innowacyjnych, wysokiej jakości produktów i usług turystycznych, dzięki którym destynacje europejskie staną się jeszcze bardziej atrakcyjne i konkurencyjne. Wagę tego tematu dostrzegają również najlepsze polskie destynacje należące do sieci EDEN (European Destinations of Excellence), które w połowie lutego wzięły udział w zorganizowanych przez POT warsztatach poświęconych turystyce zrównoważonej.

Podczas szkolenia uczestnicy poznali nie tylko światowe trendy, ale też dowiedzieli się jak o działaniach proekologicznych i prospołecznych opowiadać turystom tak, aby zachęcić ich do przyjazdu i odpowiedzialnego zachowania na miejscu.

Według definicji, turystyka zrównoważona spełnia potrzeby zarówno turystów, jak i destynacji, jednocześnie chroniąc je i wspierając możliwości ich rozwoju w przyszłości. Jej głównym celem jest minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania turystyki na środowisko naturalne i kulturę lokalną oraz maksymalizacja działań dążących do generowania zysków i zwiększenia zatrudnienia w społecznościach lokalnych oraz ochronę zasobów naturalnych lokalnych ekosystemów.

Na swojej stronie internetowej, Komisja Europejska podkreśla, że konkurencyjność europejskiego rynku turystycznego jest ściśle związana ze zrównoważonym rozwojem, ponieważ na jakość destynacji turystycznych silny wpływ ma środowisko przyrodnicze i kulturowe, a także integracja ze społecznościami lokalnymi.

Zrównoważone podejście do turystyki nie jest jednak powodowane wyłącznie przepisami unijnymi, lecz w dużej mierze rosnącym popytem na "niemasowy" styl podróżowania - blisko przyrody, ludzi i lokalnej kultury. Turyści zmęczeni pracą i miastowym zgiełkiem poszukują kontaktu z naturą, głębszego zrozumienia kultury, z którą obcują lub po prostu kreatywnych sposobów spędzenia czasu poza domem. Co więcej, zwiększa się świadomość turystów na temat problemów społecznych i ekologicznych, a tym samym ich postawy i oczekiwania wobec firm i obiektów turystycznych. Turyści, nawet jeśli nie wybiorą oferty urlopowej tylko z uwagi na "zielony" aspekt, na pewno go docenią.

W Polsce odpowiedzialne podejście do turystyki widać przede wszystkim wśród właścicieli hoteli i małych biur podróży. Dla jednych jest to czysta oszczędność i szansa na przyciągnięcie klienta biznesowego (duże sieci hotelarskie typu Intercontinental czy Radisson), a dla innych, mniejszych podmiotów, po prostu potrzeba ochrony tego co najpiękniejsze, czyli lokalnej przyrody i kultury.

Dobrym przykładem jest Rzeczpospolita Ptasia w Ujściu Warty. Działania właścicieli pensjonatu i Biura Turystyki Przyrodniczej DUDEK zaowocowały powstaniem stowarzyszenia miłośników ptaków "Towarzystwo Przyjaciół Słońska Unitis Viribus". W ramach tej inicjatywy organizowane są akcje sprzątania terenu, sadzenia drzew, a przez 10 lat organizowano pieszo-rowerowy rajd, gdzie jako wpisowe uczestnicy dostarczali wysegregowane odpady. Pensjonat może się pochwalić panelem solarnym, bogatą ofertą warsztatów i zajęć edukacyjnych a także szeroką promocją działań pro-ekologicznych wśród okolicznych mieszkańców i turystów (m.in. rozpowszechniana jest "Deklaracja Ekoturysty").

W podobny sposób z lokalną kulturą i przyrodą zapoznają goście właściciele pensjonatu "Uroczysko Zaborek". Podczas spotkań z zielarką, wspólnego sadzenia warzyw, wypraw do lasu w noc sobótkową czy warsztatów z miejscową artystką, dzieci i dorośli odrywają tajemnice regionu.

Jednak aby nastąpiła prawdziwa zmiana w podejściu do turystyki i zachowaniu turystów, niezbędne jest aktywne zaangażowanie całych destynacji. Niemalże modelowym przykładem odpowiedzialnego zarządzania turystyką jest Dolina Baryczy, gdzie dzięki współpracy wielu podmiotów udało się wypracować "Lokalną Strategię Rozwoju w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju i Agendy 21", a także stworzyć system certyfikacji "Dolina Baryczy Poleca". Prawo posługiwania się znakiem przysługuje podmiotom, które wyróżniają się wysoką jakością świadczonych usług i wkładem w zrównoważony rozwój Doliny Baryczy. Warto zwrócić również uwagę na organizowane tam Dni KARPIA, które "mają za zadanie przypominać turystom oraz mieszkańcom o wyjątkowości regionu oraz mieszkających w nim ludzi i... ryb!" W "Dniach Karpia" nie tylko sam program, ale także sposób jego realizacji i wykorzystanie strony internetowej jest naprawdę wzorcowy. Ponieważ nie sposób wymienić tu wszystkich fantastycznych inicjatyw i produktów stworzonych w Dolinie Baryczy, zachęcam do zapoznania się z ofertą tego regionu a także bezpośredniego kontaktu z Lokalną Grupą Rozwoju i Fundacją Dolina Baryczy.

Patrząc na działania destynacji należących do polskiej sieci EDEN można mieć nadzieję, że zarządzanie turystyką zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju nabierze w Polsce rozpędu, a destynacje i podmioty turystyczne dostrzegą w niej szansę na rozbudowanie swojej oferty produktowej i przyciągnięcie nowych klientów z Polski i zagranicy. W końcu gdzie, jeśli nie w Polsce, jest zielono, dziewiczo, ciekawie a do tego smacznie? :)

O autorce:

Anula Galewska jest właścicielką firmy doradczej CEE Greener, redaktorką portalu TurystykaOdpowiedzialnie.pl oraz pasjonatką podróży, odpowiedzialnych oczywiście:).

www.turystykaodpowiedzialnie.pl